

sődéséhez vezetett. Sőt a „nap- király” történésze, aki úgy véli, hogy megtalálta „ napdiktátort”, még tovább megy:

„Vajjon nem naivitás **Hitler szemére vetni**, hogy széttepte a versaillesi szerződés katonai záradékát, ha megtehetette büntetlenül? Mióta respektálnak olyan szerződéseket, amiket a torokra tett késsel kellett aláírni? Mi magunk vajjon nem téptük szét a frankfurti szerződést, amikor azt a fegyver erejével megtehattuk?”

Uj és meglepő ez a francia nyelv! Ettől már igazán nem áll messze az egész háború utáni francia biztonsági szerződés-rendszer elvetése. Mindezek helyébe Bertrand egyetlen egy pótlékot ismer: Hitlert, aki egyedül érvényes s aki Franciaország számára a legnagyobb lehetőségeket nyújtja. A maga védelmére azonban szükségesnek tartja a következőket felhozni:

„Mivel a legdicséretreméltóbb szándékot is könnyű beszennyezni, kifejezetten megállapítom itt, hogy egyáltalán nem vagyok nemzetiszocialista. Egy francia nemzetiszocialista különben is, szerintem, teljes lehetlenség. Mindazonáltal mindenre fel vagyok készülve. Voltam Nürnbergben, de csak azért, hogy biztos ítéletet alkossak magamnak. Ugy vélem, hogy ez minden hazafi kötelessége „aki valamiféle befolyást gyakorol a közvéleményre.” Ezek a sorok azonban csak azért oly' kimértek, hogy annál hatásosabban csapjanak át a lelkesedésbe: „Amint hire kél, hogy jön a Vezér, az embertömegek eléje rohannak... Ki kell jelentenem: még életemben nem éltem át a lelkesedés hasonló örvénylését. S kérdem, melyik uralkodót, melyik nemzeti hőst ünnepelték oly' tisztelettel, oly' szeretettel és oly' istenítéssel, mint ezt a férfit, azt a barnaingú szerény férfit, aki nagy kísérete élén, mint valami király, mindig megőrzi munkás külsejét. Ez tényleg valami más, mint népszerűség: ez vallás. Hitler csodálói szemében próféta és az istenség megnyilvánulása...”

Füzete más helyén elismeri Bertrand, hogy a hitlerizmus a politikai cselekvés főszeközének az erőszakot tartja s hogy ez a játék veszélyes s talán Franciaország léte forog kockán; mindezek ellenére a Hitlerrel való szövetséget propagálja, s ebben annyira megy, hogy a német vereségtől s a francia-orosz-kisantant koalíció győzelmétől visszaborzad, mert az Európa bolsevizálását jelentené.

Egy világháború előtti diplomata nemrégiben a következőkre figyelmeztette Bertrantot: „Vigyázzon! Hacsak egy kicsit enged a Hitler-Németországnak, úgy megérheti, hogy Franciaország ugyanabba a helyzetbe kerül, amilyen helyzetbe Spanyolország került Franciaországgal szemben Napoleon korában. Először semlegességet, azután kölcsönt, végül fegyveres együttműködést követel majd Franciaországtól s a legiszonyúbb kalandba viszi...”

És mit válaszolt erre Bertrand? A válasz: — egy erős francia rendszernek nincs mitől tartania s csak az átkozott demokratikus kormányokat érheti baj.

A Bertrand-féle hang ma korántsem egyedüli Franciaországban.

(K. M.)

GABRIELE D'ANNUNZIO: ÜZENET MUSSOLINIHEZ A MEGBOSSZULT ADUA 40. ÉVFORDULÓJÁN

Az 1896. március 1-i aduai csatavesztés negyvenedik évfordulóján G. D'Annunzio egy hosszú „üzenetet” küldött Mussolinihez, melyet a szankciós rezsimben 6 oldalra leredukált olasz napilapoknak szószerint le

kellett közölni. Az „üzenetből” csak egyes részeket ragadtunk ki, a számunkra legérdekesebbeket. Ebben az esetben, azt hisszük, minden további kommentár felesleges. (M. B.)

Benito Mussolinihez!

Kedves fegyvertárs és repülőtárs, egy jóakarátú ember, akit elnyom a sok évforduló, annyira, hogy már-már sajnálja, hogy életében annyit cselekedett, ma benned azt az egyszerű nagyságot csodálja, mely egy szerencsétlen évfordulót is meg tud tisztelni, mint a felfelé haladó népek természetes pihenőnapját, hogy belőle újabb erőt merítsen a további magasságokhoz.

Az aduai vereség évfordulójának ünneplése számunkra ma nemcsak a tökéletes győzelemmel kivívott bosszú beteljesedésének örömét, de azt a nagyobb büszkeséget is jelenti, hogy a veszített áduai csata annakidején megmutatta az egész világnak az olasz katona abszolút értékét s különösen invencióban gazdag erejét, mellyel a számára idegen területen, idegen ellenség ellen harcolni volt képes.

*

A második és a kilencedik afrikai zászlóaljából összesen kilenc ember maradt meg. A Raio dombjain és völgyeiben, a hegységet valóságos vérző törzssé alakította át az öldöklő mészárlás. Egy hő szivektől és szikkadt májaktól ragyogó mellkas! A tüzérék, amikor municiójuk elfogyott, ottmaradtak a térségeken és használhatatlanná tették az ágyukat, revolverrel és tőrrel folytatták a harcot. Ágyú nélkül, gépfegyver nélkül, élelmiszer nélkül verték vissza az egyre sokasodó hordákat az Erar hegyén, de nem hagyták el dicsőségük és vitézségük borzalmas színhelyét.

Benito Mussolini, ó öcsém, vagy bátyám, ma, elküldöm Néked kastélyom iparának legfrissebb termékét: egy ébenfából készült szelencét, mely a legelegánsabb Vinei-i diszitó motívumok ezüstjével kivert. Nem cigaretták részére készült ez a szelence és nem is acéltollak részére: a legújabb modell szerint készült töltények kérnek benne helyet.

Minden olasz töltény ma egy megölt ellenséggel ér fel!

Az egész etióp fensiknek elodázhatatlanul a latin kultúra fensikjává kell válnia.

Légy áldott, Te, aki elég nagy voltál ahhoz, hogy a mi régen tétlenül élő népünket a végzet irányába vezetted. Légy áldott Te, aki a háborús glóriában szükölködő évszázadok után elhoztad nekünk a támadás és hódítás felülmulhatatlan szépségeit.

Vajjon miért kelt bennem derűt Selassié alakja? Szakállá úgy keretezi be arcát, mint valamilyen vidéki kávéház közönséges szentképét.

De Etópia római föld az idők kezdete óta, mint Julius Caesar Galliája, mint Traianus Dáciája és mint Scipio Afrikája.

A büszke latin akarat (hatalmas konstrukciós faladat!) már-már kimaradni látszott abból az Európából, mely ismét a kövér Jupiter fejős tehenévé vált.

Dicsértezzél Te, a fejnélküli Itália hirtelen megszületett Feje, aki visszaadtad Rómát a neki elrendelt Itáliának.

Ó Benito Mussolini, ma megőlelem benned a Te megfélemlíthetetlen bátorságot és a Te összetörhetetlen akaratodat, melyek acélnál is erősebb egységet alkotnak benned a jelenben és a jövőben.

Alalá!